

RECENZIA

D. Vass, M. Elečko et al.: **Geológia Rimavskej kotliny**. Geologický ústav D. Štúra, Bratislava, 1989, 161 s.

Recenzovaná publikácia svojím obsahom, grafickou úpravou a formou znovu dokazuje, že Geologický ústav D. Štúra je našim najlepším vydavateľom geologickej literatúry. Na 140 stranách slovenského textu je veľmi podrobne rozvedená stavba Rimavskej kotliny, vhodne je doplnená krátkym anglickým textom.

Predmetná monografická práca predstavuje syntézu veľmi širokého diapazónu problémov, na výsledkoch ktorých sa podieľal početný autorský kolektív (12) pod vedením znalca geológie neogénneho obdobia D. Vassa.

Úvodná časť práce podáva chronologický prehľad doterajších výskumov oblasti. Veľmi podrobne a detailne je rozpracovaná litológia, stratigrafia, a to tak predterciérneho podložia, vystupujúceho hlavne v severných okrajových častiach kotliny, ako predovšetkým terciéru. Terciérna výplň je hlavným ťažiskom práce. V Rimavskej kotline zahŕňa tri obdobia — oligocén — spodný miocén (kišcel, eger a egenburg), stredný miocén (báden — sarmat), ďalej panón — pont a pliocén. Všetky súvrstvia sú začlenené do litostratigrafických jednotiek s podrobným opisom, dokumentovaným na profiloch vrto, paleogeografických mapách a tabuľkách.

Významnú časť práce zaberá vyčerpávajúce hodnotenie geofyzikálnych meraní a ich interpretácia. Z týchto podkladov vychádzali autori aj pri riešení stavby terciéru a jeho

podložia, ako aj v súčasnom trende geofyziky „neodmysliteľnom“ riešení stavby hlbšej časti kôry.

Na základe geologických výskumov, geofyzikálnych meraní a vrto autori podávajú štruktúrno-tektonickú schému predterciérneho podložia, ako aj tektonickej stavby samotného terciéru. Vyústením týchto prác je paleogeografická rekonštrukcia terciéru Rimavskej kotliny.

V ďalšej časti práce autori zamerali pozornosť na hydrogeologické pomery študovanej oblasti, a to tak starších, ako aj terciérnych a kvartérnych sedimentov. Zistené údaje sú vhodne zoradené do tabuliek.

Podrobne sa autori venovali otázkam recentného pôdneho pokryvu a svahových deformácií. V závere predložili súhrn existujúcich a perspektívnych surovinových zdrojov v Rimavskej kotline.

Z pohľadu recenzenta by bolo možné uviesť, že k množstvu grafických príloh mohli autori pripojiť 2—3 regionálne geologické rezy, ktoré by plastickejšie odzrkadlili stavbu terciéru a podložia kotliny. Na týchto podkladoch by sa ukázalo, že zlomy prechádzajúce z terciéru do podložia sú buď kolmé, alebo majú inú pozíciu (pozri prílohu č. 1 a 7). Dosť neprírodzené je označenie tých istých zlomov rôznymi názvami v podloží a v terciéri — nejde tu o veľkú snahu všetko za každú cenu pomenovať?

Tieto pripomienky však neznižujú kvalitu práce, ktorá predstavuje ďalšie obohatenie karpatskej geologickej literatúry a poskytuje podrobný a ucelený podklad pre nadväznú výskumnú aj praktickú činnosť v tejto oblasti.

Rudolf Rudinec